

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Budai Tájégsége

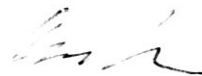
Budapest
Szépvölgyi u. 162.
1025

Előadó	
Cím	
Levelezési cím	
Posta	
Telefon	
Fax	
E-mail	
Dátum	2007. január 25.
Aláírás	Kardos László
Stempel	

Tisztelt Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Budai Tájégsége!

Mellékelten küldöm meg a Közép-Duna-Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által, részünkre kiadott KTVF: 10217/2005 számú barlangkutatói engedélyünk által előirt, záró jelentés két példányát.

Tisztelettel

Kardos László
Budapest, 1172 Jászladány u. 55.

Budapest, 2007 január 25.

**A Gellért-hegy Duna felőli oldalán nyíló barlangok
2006. évi részletes záró jelentése**

Írták: Kardos László, Kardos Annamária, Kardos Boglárka 2006.

Összefoglalás

Ezen jelentés a Kardos László nevére kiadott, 1021/2005. sz. „Gellért-hegy Duna felőli oldalán nyíló barlangok kutatási engedélye” alapján, a kutatási ciklus lejártával, mint záró dolgozat készült.

A dolgozatban szeretnénk volna minden barlangról a Barlangtani Intézet által kibocsátott 2002-es barlang nyilvántartási lapot kitölteni. Sajnos ez nem sikerült, mivel az utolsó kataszterező sziklavizsgáló ereszkedések, ez úttal is elmaradtak, a Kolostor és a Pávakert felé eső vége között. A már ismert barlangok közül némelyiket azért nem tudtuk megközelíteni, mert az ott lakó hajléktalanok ellenségesen viselkedtek velünk szemben. Szabályos banda háború dúl a hegyen a barlangok megszerzéséért. Az egyik barlangot például odaérkezésünk előtt gyújtották fel. Ennek ellenére az így megszerzett információkat közöljük itt. Főleg a **pontos helymeghatározás** volt a cél, mert az első leírásokban ez elmaradt. Erről 1962-ben Schafarzik-Vendl-Pap; *Geológiai kirándulások Budapest környékén c. kiadványuk 118. oldalán, "A Gellérthegy üregei, hasadékok, barlangok", fejezetében az alábbiakat adták közre " A Gellérthegy K-i oldalában, 190-220 m tszf magasságában több sziklafülke található", a pontos helymeghatározás elmaradt. Kutatómunkánkat segítette a 2002-ben leadott jelentésünkben közreadott fotó, amely a hegyet még csupasz állapotában ábrázolja. A fotók amatőrök, a térképek vázlatok.*

A jelentés szerkezetének lényege, hogy a hegyről fentről lefelé halad és egységekbe foglalja a legalsóbb pontig. A jelentés monografikus jellegű, tehát igyekszik egységében bemutatni a Gellért-hegy Duna felé eső sziklafal barlangjait, a hegyvel szemben állva jobbról balra haladva, azzal a nem titkolt vágygal, hogy a kutatómunkát tovább akarjuk folytatni és a tervezett monográfiát megírni.

Budapest, 2007. január 16-19.

A szerzők

A Gellért-hegy Duna felőli oldalán nyíló barlangok

1. Csúcs alatti barlang
  - 1.1. Atya-barlang
  - 1.2. Anya-barlang
  - 1.3. Fiú-barlang
  - 1.4. Szentlélek-barlang
  - 1.5. Enéh-barlang
  - 1.6. Ménróth-barlang
  - 1.7. Hunor-Magor-barlang
2. Sziklafal természetes bejáratral rendelkező barlangjai
  - 2.1. Csicsi-Bogi-barlang
  - 2.2. Buda-Attila-barlang
  - 2.3. Hétvezér-zsomboly
  - 2.4. Anonymus-barlang
  - 2.5. Szent Grál- barlang
  - 2.6. Szent Korona-barlang
  - 2.7. Cholnoky Jenő-barlang
  - 2.8. Boldog Özséb-barlang
  - 2.9. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna felső-barlang
  - 2.10. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna
  - 2.11. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna-alsóbarlang
3. Hegylábi barlanglakások
  - 3.1. Pogány Koppány-barlanglak
  - 3.2. Bőd-Beszter-barlanglak
  - 3.3. Ibolya-Virág-barlanglak
  - 3.4. Petőfi Sándor-barlanglak
  - 3.5. Hétvezér-barlanglak
  - 3.6. Arany János-barlanglak
  - 3.7. József Attila-barlanglak
  - 3.8. Barlangkutató-barlanglak
  - 3.9. Hegymászó-barlanglak
  - 3.10. Aragonit-barlang
4. Hegylábi, természetes bejáratral rendelkező forrásbarlangok
  - 4.1. Rác Gyógyfürdő forrásoksoport
    - 4.1.1. Nagy-forrásbarlang
    - 4.1.2. Mátyás-átmenő-forrásbarlang
  - 4.2. Rudas Gyógyfürdő forrásoksoport
    - 4.2.1. Mátyás-forrásbarlang
    - 4.2.2. Gül Baba-forrásbarlang
    - 4.2.3. Török-forrásbarlang
  - 4.3. Gellért Gyógyfürdő forrásoksoport
5. Felszín alatti, mesterséges üregrendszerekből megközelíthető barlangok
  - 5.1. Rudas Gyógyfürdő vízgyűjtő alagútból nyíló barlang
    - 5.1.1. Gül Baba alsó forrásbarlang
  - 5.2. A Gellért-hegyi nagy táróból nyíló barlangok
    - 5.2.1. Mátyás-átmenő-forrásbarlang (Kis, vagy Mátyás-forrás)
    - 5.2.2. Kessler Hubert forrás és hasadékbarlang
    - 5.2.3. Aragonit-barlang
    - 5.2.4. Kis barlangok
  - 5.3. Gellért Gyógyfürdő vízgyűjtő alagútból nyíló barlang
    - 5.3.1. Sárosfürdő-forrásbarlang:

1. Csúcs alatti barlangok

Ezen barlangok a csúcstól a sziklafal felsőpereméig tartó szakaszon találhatóak. A sziklafal felső részén egy turistaút található, amely a Szabadság-híd vonalától az Erzsébet-híd vonaláig terjed, amit a továbbiakban panoráma útnak nevezünk, mivel nagyszerű kilátást nyújt a fővárosra. A fenti terepen hét barlang létezett, ebből a két felsőt elbontották, mivel annak idején dokumentálták, így a felsorolásba bevettük az alábbiak szerint. Eddigi bejárásaink alkalmával öt barlangot találtunk ezen a terepen. Közös jellemzőjük az, hogy a panoráma útról lehet megközelíteni őket, előbb az út bal oldali, majd jobb oldalán található barlangokat mutatjuk be. A barlangokhoz közelebb érve egyre több a szemét, egyre büdösebb van, mivel a hegyre még felmászni tudó, fiatalabb hajléktalanok lakják.

1.1. Atya-barlang: 1858-ban Szabó József számol be arról, hogy a Citadella építése során, kőfejtés közben találtak két barlangot, amit elbontottak és jégkori leleteket találtak benne. A 2003. évi újabb kutatások a Citadella kazamata rendszerébe is elvezettek bennünket, ahol szintén találtunk egy barlang indikációt.

1.2. Anya-barlang: Az előbbieken leírtak szerint 1858-ban elbontották.

1.3. Fiú-barlang: Megközelítése: A sziklakápolnától a Citadella felé vezető kiépített út mellett található, kb. az út három negyedénél. Közvetlen fölötte indul a panoráma út. A barlang leírása igen egyszerű tulajdonképpen egy közönséges kőfülke, ami a barlang fogalmának megfelel. A barlang közepétől indul egy, egyre vastagodó, megkövesedett vízer, ami a barlangból kiérve több mint fél méterre vastagodik, ami a hajdani forrásbarlang fényes tárgyi bizonyítéka. A barlang közvetlen közelében épített turistaút és az előtte épített kilátó sok látogatót vonz oda, félő, hogy a ritka természeti értéket megrongálják. A bejárat szélessége: 6,15 m, magassága: 3,10 m, hossza: 2,56 m Jellege: természetes, átalakított, mivel a felét a barlangnak statikai biztosítás miatt az 1910-es években alá betonozták. A bejárat alakja ennek ellenére íves. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus, preformáló tényező réteghatár, rétegződés. Üregkialakító hatás: folyóvízi erózió. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Szamadó István segített. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

1.4. Szentlélek-barlang: Megközelítése: A panoráma úton az Erzsébet-híd felé elindulva lemegyünk a nagy lépcsőn, kb. 15 métert tovább haladva az úton bal oldalt a szikla mellett az emelkedőn felfelé, mintegy 40 métert megtéve, bal oldalt található a barlang. A barlang egy tektonikustörés mentén alakult ki. A bejárat szélessége: kb. 1 m, magasság: kb. 1,60 m, hossz: 3,60 m. Jellege: természetes, Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Széles László segített. A barlangban a felfedezése évében egy nyitott bibliát találtunk, innen az elnevezés, egyben bizonyítéka, hogy a barlangot akkor lakták. 2007. elején a barlangot épen találtuk, lakó nyomokat nem találtunk. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

1.5. Enéh-barlang: Megközelítése: A Szentlélek-barlangtól újra a panoráma útra leereszkedve tovább indulunk az Erzsébet-híd felé, addig megyünk, amíg jobb oldalt nem találunk egy kör alakú kilátót, ott vele szemben balra felmászunk a sziklás hegyoldalon kb. 15 métert és szemben megtalálhatjuk a barlangot. A barlang egy tektonikus törés mentén alakult ki, de meleg víz feltörési nyom is található benne. A bejárat szélessége: kb. 2,1 m, magassága: kb. 3,29 m, hossz: 4 m. Jellege: természetes. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében

Széles László segített. A barlangot a felfedezés évében lakták, majd a bandaháborúk során felgyújtották, 2007 elején a barlangot és környékét nagyon szemetesen találtuk. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

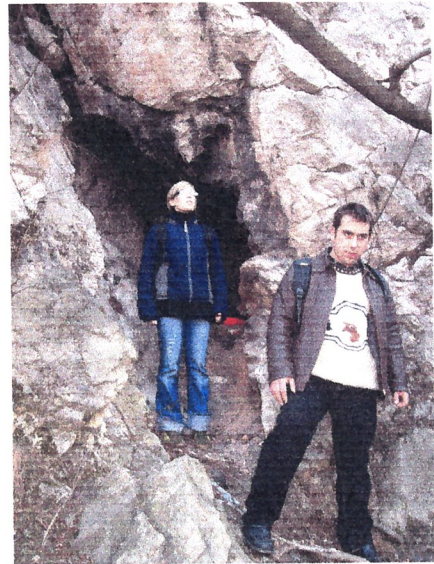
1.6. Ménróth-barlang: Megközelítése: A Enéh-barlangtól újra a panoráma útra leereszkedve tovább indulunk az Erzsébet-híd felé, mintegy 30 méter megtétele után jobb oldalt fenn a sziklafalban, az úttól 4 méterre található a barlang. A barlang szintén egy tektonikus törés mentén alakult ki. A bejárat szélessége: kb. 1 m, magassága: kb. 3,1 m, hossza: 2,20 m. Jellege: természetes. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Széles László segített. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

1.7. Hunor-Magor-barlang: Megközelítése: Ezen barlangot már a panoráma út jobb oldalán találjuk, de még ehhez a zónához tartozik, ugyanis a panoráma út elején a nagylépcső alsó kis pihenőjénél, a kőkorláton átmászva még a szikla felet található ösvényen kb. 20 méter megtétele után található meg a barlang. A barlang egy vízszintes vetősík mentén alakult ki, amelyben a melegvíz is szerepet, játszott. A bejárat szélessége: kb. 6 m, magassága: átlagban kb. 1 m, hossza: 6,2 m. Jellege: természetes. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Széles László segített. A barlangot a felfedezés évében lakták, majd a bandaháborúk során felgyújtották. 2007. elején a barlangot és környékét nagyon szemetesen találtuk, a jobb oldali részét lesüllyesztve találtuk, lakóhellyé kiképezve. A belső helyiségben egy boltozatos kis terem található, ahol fel lehet állni, ott jártunk alkalmával a barlang teljesen ki volt égve. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

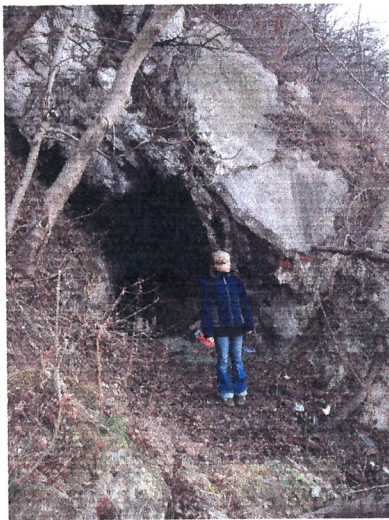

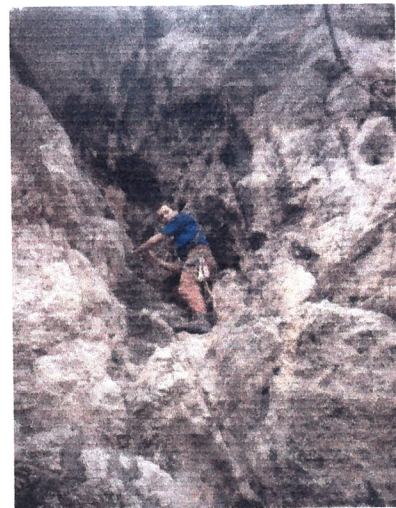
1.3. Fiú-barlang

1.4. Szentlélek-barlang

1.5. Enéh-barlang

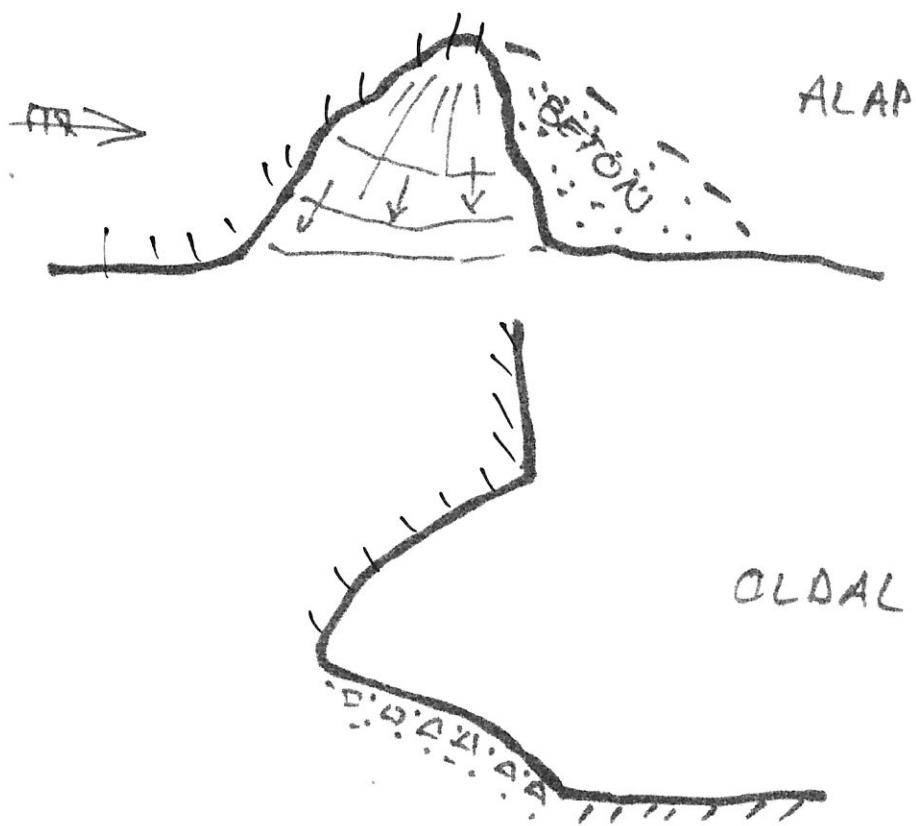

1.6. Ménróth-barlang

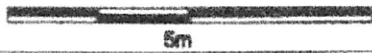
1.7. Hunor-Magor-barlang

1.3. Fiŭ-barlang

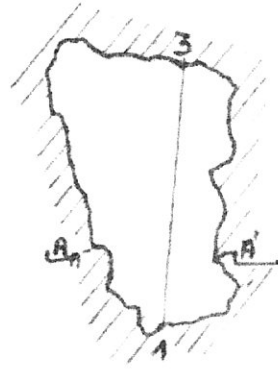
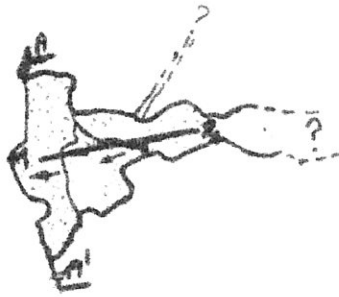

M = 1:100

Készült: 2003.03.29.
Méretarány: 1:100

1.4. Szentlélek-barlang

Felmérési jegyzőkönyv

Budapest
Gellért-hegy
S 1 bg.

Felmérők : Széles László , Kardos László , Kardos Annamária

Ponttól	Pontig	Hossza m	Irányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	2,2	80	0
1	3	3,5	0	+90

Budapest , 2003.03.29.

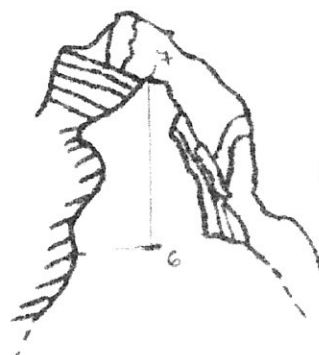
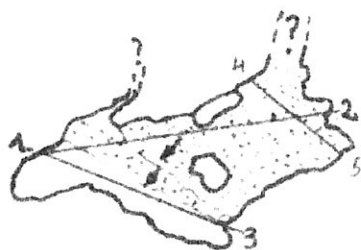

Készült: 2003.03.29.
Méretarány: 1:100

5m

1.5. Enéh-barláng

Felmérési jegyzőkönyv

Budapest
Gellért-hegy
Magura bg.

Felmérők : Széles László , Kardos László Kardos Annamária

Ponttól	Pontig	Hossza m	Írányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	4,03	82	0
1	3	2,5		0
4	5	1,4		0
6	7	2,2	0	+90

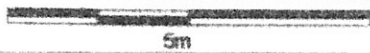
Budapest ,2003.03.29.

Készült: 2003.03.29.
Méretarány: 1:100

1.6. Ménróth-barlang

Felmérési jegyzőkönyv

Budapest
Gellért-hegy
Nimrud bg.

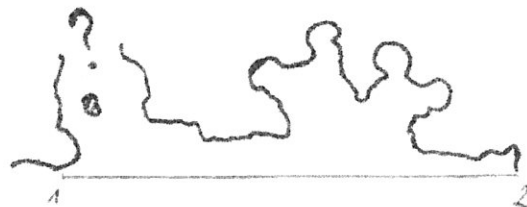
Felmérők : Széles László , Kardos László , Kardos Annamária

Ponttól	Pontig	Hossza m	Írányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	2,14	170	0
1	3	2,03	0	+90

Budapest , 2003.03.29.

1.7. Hunor-Magor-barlang

Felmérési jegyzőkönyv

Budapest
 Gellért-hegy
 Hunor-Magor bg.

Felmérők : Széles László , Kardos László , Kardos Boglárka

Ponttól	Pontig	Hossza m	Írányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	6,2		0

Budapest , 2003.03.29.

2. A Sziklafal természetes bejárattal rendelkező barlangjai

A Gellért-hegy messziről látható sziklafala nem egybefüggő, nem képez egy egységet, csak összképében, hanem csipkézett, tagolt, és nem egy síkban álló. A függőleges sziklafalakon, törésekben, vetősíkokban található barlangokat soroljuk ide. Ezeket többnyire kötéltechnikával lehetett megközelíteni, a fenti panoráma útról, főleg a Rudas Gyógyfürdő felől. Ez azzal magyarázható, hogy itt szálban álló dolomit kőzet van, míg a Gellért Gyógyfürdő felőli töredezett, többször áthalmazott, összecementálódott és lekopott lepelbreccsából áll. Jellemzőjük: általában aktív források felett, közelében található, a Rudasnál közvetlen a fenti tényezők miatt, míg a Gellért résznél lépcsőzetes, ide tartozik a kolostor alatti barlang és sziklatemplom is.

2.1. Csicsi-Bogi-barlang: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötéllel ereszkedve történt, ekkor azonosítottuk be, mint barlangot. A 2006-os kutató ciklusban a barlangot alulról is meg tudtuk közelíteni, mégpedig a Gül Baba-forrásbarlang és a Mátyás-forrásbarlang között félúton található sziklafalba vájt láncos lépcsősoron felmászva a kőfogó vaspárkányig, onnan tovább mászva kb. 5 méterre található az amúgy messziről is látható, nagy tátongó barlang szája. A barlang egy függőleges tektonikus hasadék mentén alakulhatott ki, amelyben a melegvíznek is szerepe lehetett. A bejárat szélessége: kb. 1 m, magassága: kb. 3,60 m, hossza: 2,6 m. Jellege: természetes. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Szamadó István segített. Kapcsolódó dokumentumok: 1 fotó, 1 térképvázlat.

2.2. Buda-Attila-barlang: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötéllel ereszkedve történt, ekkor azonosítottuk be, mint barlangot és térképeztük fel. A 2005-2006-os kutató ciklusban a barlangot nem kerestük fel, az alulról való megközelítés csak sziklamászó biztosító eszközök igénybe vételével lehetséges. A barlang szája messziről is látható, amely az Árpád forrás felett kb. 40 méterre, található. A barlang egy függőleges tektonikus hasadék mentén alakulhatott ki, amelyben a melegvíz is szerepet játszott. A bejárat szélessége: kb. 1,2 m, magassága: kb. 5,80 m, hossza: 4,4 m. Jellege: természetes. Az adatok megbízhatósága: vázlatosan felmért. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felvétel készítésében Széles László segített. Kapcsolódó dokumentumok: 1 fotó, 1 térképvázlat.

2.3. Hétvezér-zsomboly: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötéllel ereszkedve történt, ekkor azonosítottuk be, mint zsombolyt. A 2005-2006-os kutató ciklusban a zsombolyba beereszkedtünk, amely a Hétvezér-barlanglakásba torkolt. A barlang száját, aki ismeri lentől is megláthatja és meg is közelítheti, ami tulajdonképpen a Hétvezér-barlanglakás felett van kb. 40 méter magasan. A zsomboly tulajdonképpen egy függőleges tektonikus hasadék mentén alakulhatott ki, amelyben részben a melegvíz is és az emberi kézimunka is szerepet játszott. A bejárat kis záró építménnyel van lezárva, amely ablakán bemászva található meg az ember által is járható zsomboly. A bejárat szélessége: kb. 0,8x1 m, mélysége kb. -30 m. Jellege: a természetes hasadék nyomok felismerése mellett mesterséges. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László.

2.4. Anonymus-barlang: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötélén ereszkedve történt, ezen akció során azonosítottuk be, mint barlangot. A 2005-2006-os kutató ciklusban nem tudtuk felkeresni, alulról azonban be tudtuk határozni a helyét. A Gellért-heggyel szembe állva, a jobb oldali Pávakert 5-6. oszlopa között, a lejtős, nehezen mászható hegylábi humuszos terepen kb. 40 méter magasságában találkozunk a sziklafallal, ahol található a Szent Grál-barlang, attól jobbra felfelé haladó törésvonal mentén kb. 30 méterre található az üreg, ami remélhetően barlang. Van még egy és egyben a legegyszerűbb megközelítési mód, amit a 2006-os bejárásnál figyeltünk ki a hajléktalanoktól, jobb oldali Pávakert közepénél van a legnagyobb kerítés bástya, aminek a pávakert felőli oldalán csobogó van, mögötte a sziklafalnál, jobb oldalra indul fel egy láncos út, ami felvisz a Szent Grál-barlangig és feltehetően a Szent Korona-barlangig. A 2002-es ereszkedés során kötélén lógva szemre vételeztük, akkor barlangnak tűnt, lásd fotó, amit akkor készítettünk. A bejárat szélessége: kb. 0,8x1 m. Jellege: a természetes hasadék. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felmérése még hátra van. Kapcsolódó dokumentumok: 1. fotó.

2.5. Szent Grál- barlang: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötélén ereszkedve történt, ekkor során azonosítottuk be, mint barlangot A 2005-2006-os kutató ciklusban nem tudtuk felkeresni, alulról be tudtuk határozni a helyét a következők szerint. A Gellért-heggyel szembe állva jobboldali Pávakert 5-6. oszlopa között a lejtős nehezen mászható hegylábi humuszos terepen kb. 40 méter magasságában, található a barlang. Van még egy, és egyben a legegyszerűbb megközelítési mód, amit a 2006-os bejárásnál figyeltünk ki a hajléktalanoktól, jobb oldali Pávakert közepénél van a legnagyobb kerítés bástya aminek a pávakert felőli oldalán csobogó van, e mögött a sziklafalnál jobb oldalra indul fel egy láncos út, ami felvisz a Szent Grál-barlangig és feltehetően a Szent Korona-barlangig. A 2002-es ereszkedés során kötélén lógva találtunk rá, lásd fotó, amit akkor készítettünk. A bejárat szélessége: kb. 1,5 m, magassága: kb. 2 m, hossza: kb. 5 m.. Jellege: a természetes hasadék. Befoglaló kőzet: dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felmérése még hátra van. Hajléktalanok lakják. Lenről nehezen felismerhető, mert eldugott a szája. A felmérése még hátra van. Kapcsolódó dokumentumok: 1. fotó.

2.6. Szent Korona-barlang: Megközelítése: A 2002-es kötéltechnikai sziklavizsgálatnál, ami a panoráma útról kötélén ereszkedve történt, ekkor azonosítottuk be, mint barlangot A 2005-2006-os kutató ciklusban a nem tudtuk felkeresni. Alulról be tudtuk határozni a helyét a következők szerint. A Gellért-heggyel szembe állva jobb oldali Pávakert 2-3. oszlopa között a lejtős, nehezen mászható hegylábi humuszos terepen kb. 60 méter magasságában található a barlang. Van még egy, és egyben a legegyszerűbb megközelítési mód, amit a 2006-os bejárásnál figyeltünk ki a hajléktalanoktól, jobb oldali Pávakert közepénél van a legnagyobb kerítés bástya aminek a pávakert felőli oldalán csobogó van, e mögött a sziklafalnál jobboldalra indul fel egy láncos út, ami fel visz a Szent Grál-barlangig és feltehetően onnan tovább a Szent Korona-barlangig. A 2002-es ereszkedés során kötélén lógva szemrevételeztük a monumentális barlang száját, lásd fotó, amit akkor készítettünk. A bejárat szélessége: kb. 10 m, magasság: kb. 4 m, hossz: kb. 4-5 m. Jellege: a természetes boltozat, amit 2 beton pillérrel erősítettek meg. Befoglaló kőzet: feltehetően dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László. A felmérése még hátra van. Kapcsolódó dokumentumok: 1. fotó. Hajléktalanok lakják, mint egy erődítményt, mivel ott létünk alkalmával dobáltak nem hagyták, hogy megközelítsük. Védtek a birodalmukat, többek között ezen okok miatt hagytunk fel akkor a dokumentálási

munkálatokkal azon a terepen. Lentről egyébként lombhullás után jól észrevehető. A felmérése még hátra van. Kapcsolódó dokumentumok: *1. fotó.*

2.7. Cholnoky Jenő-barlang: Megközelítése: A kolostortól jobbra és a baloldali pávakert bejárati ajtaja között, közepen. Jobb oldalra a szikla mellet eleinte meredek, majd lankásabb ösvényen, végül betonozott lépcsőkön lehet feljutni a barlanghoz, az út hossza kb. 20 méter. Méretei: magasság: kb. 5 m, szélessége: 3-4 m, hossz: kb. 3 m. Jellege: a természetes boltozat, amit 2 beton pillérrel és egy áthidalóval erősítettek meg. Befoglaló kőzet: feltehetően dolomit. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2002. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó.* Hajléktalanok lakják. Lentről egyébként lombhullás után jól észrevehető. A felmérése még hátra van. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó.*

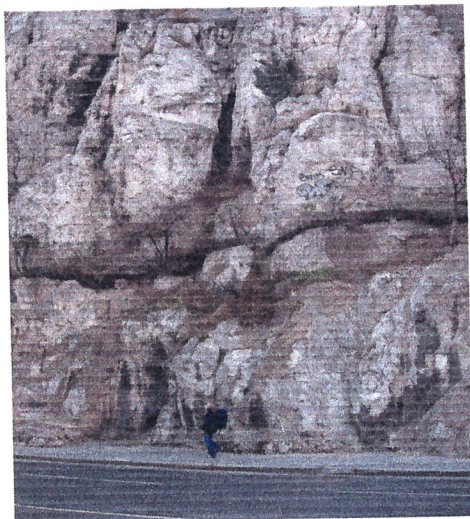
2.8. Boldog Özséb-barlang: Megközelítése: A kolostoron keresztül lehetséges, mégpedig a kazánházból nyíló ajtón belépve már is a barlang boltozati részét találjuk meg, a lépcsősoron lesétálva, ami kb. 3 méter mély, a barlang derék zónájába érkezünk. A lenti barlangrész háromfelé van osztva beton fallal. Balra az Aragonit- barlangból felvezetett fűtési csövet találjuk, ezen két helyiség talapzata le van betonozva. Jobbra egy kis kb. 0,8x0,8 m átmérőjű és kb. 3 m hosszú kocka alagúton bemászva, jutunk az érintetlen további barlang részbe, ott alulról láthatjuk a Kolostor áthidaló beton gerendáit. Gyakorlatilag itt állapítható meg az, hogy barlangra épült a Kolostor. A bejárat szélessége: kb. 15 m, magassága: kb. 8 m, hossza: kb. 9 m Az eredeti méreteket a 2001. évi jelentésünkben közreadott régi fotón tanulmányozhatjuk. Jellege: a természetes boltozatra épített épület. Befoglaló kőzet: feltehetően lepelbreccsa. Genetikai jellemzők: Posztgenetikus. Felfedezés éve: 2001. Felfedezője: Kardos Annamária, Kardos László. Részletes beszámoló a 2001. és a 2004. évi záró jelentésekben.

2.9. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna felső-barlang: Megközelítése: A Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna feletti kereszt mellett 1991-ben találták a kereszt létesítése során, oda akarták először építeni a keresztet. Horvát János térképezte fel, majd egy fedlappal lezárták.

2.10. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna: Megközelítése: A Szent Gellért tér felett. A barlangot ősidők óta ismerik és nagyon sok írott dokumentuma van. Történeti áttekintését a későbbiekben tervezzük.

2.11. Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna-alsóbarlang: Megközelítése: Magyarok Nagyasszonya Sziklakápolna alatt közvetlen, látni a befalazás körvonalait. 1890. környékén befalazták, de a korabeli fotók tanulmányozása során egyértelműen barlangnak kell tekintenünk.

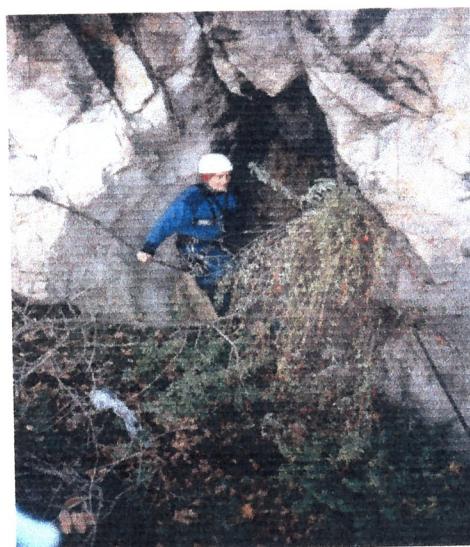
2.1. Csicsi-Bogi-barlang

2.2. Buda-Attila-barlang

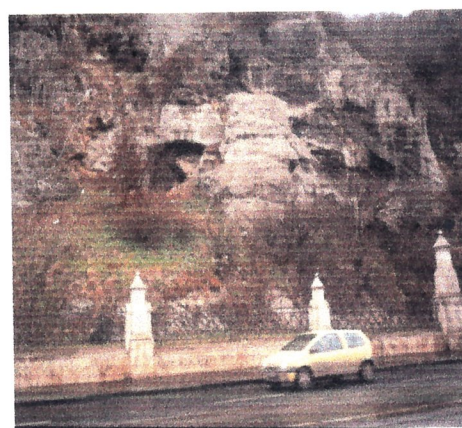
2.4. Anonymus-barlang

2.5. Szent Grál-barlang

2.6. Szent Korona-barlang

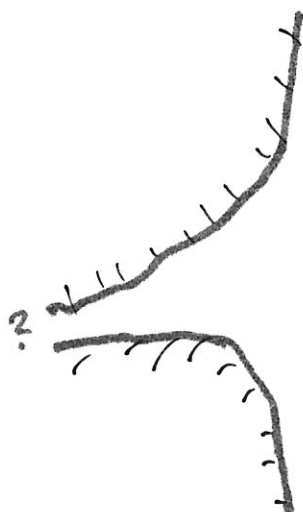

2.7. Cholnoky Jenő-barlang

2.1. Csicsi-Bogi-barlang

ALAP

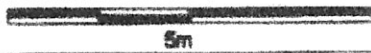
OLDAL

M: 1: 100

2007.01.16.19

Készült: 2003.03.29.
Méretarány: 1:100

2.2. Buda-Attila-barlang

Felmérési jegyzőkönyv

Budapest
Gellért-hegy

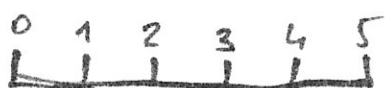
Felmérők : Széles László , Kardos László , Kardos Boglárka

Ponttól	Pontig	Hossza m	Írányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	4,4	176	+35
1	3	5,7	0	+90

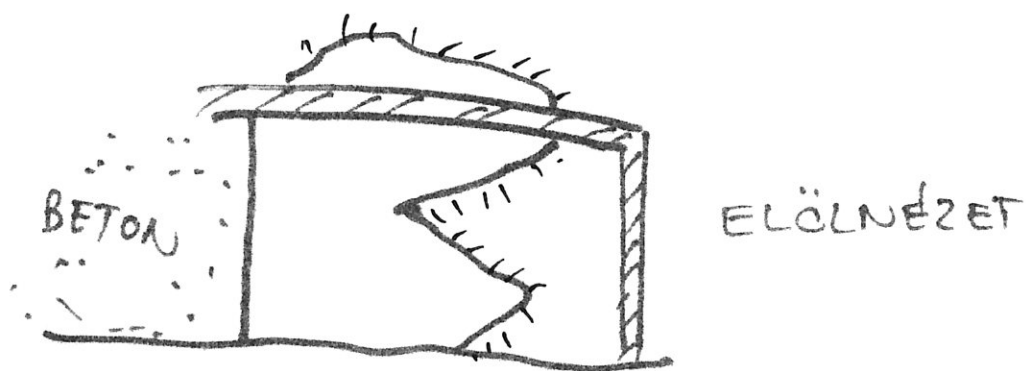
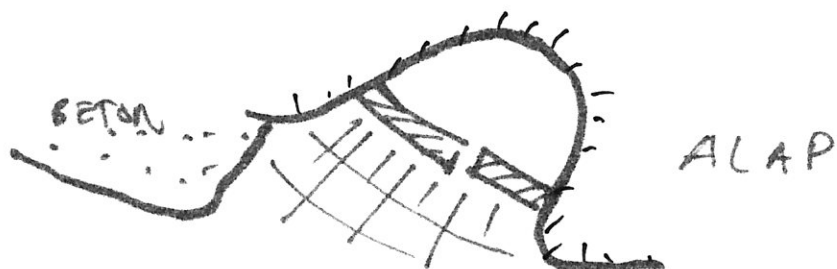
Budapest , 2003.03.29.

2.7. Cholnoky Jenő-barlang

M: 1:100

2007.01.16-19.

3. Hegylábi barlanglakások

A sziklafal alatt található a jelenlegi terepszinten. A kisebbeket befalazták, a nagyobbakat a Fővárosi Közterület Fenntartó Rt. használja. Genetikailag többnyire barlangok, barlangdikációk lehetnek egykoron, tüzetesebb vizsgálattal megállapítható, a továbbiakban mesterségesen mélyítették ki, a porózus, viszonylag könnyen bontható kőzetű üregeket tágíthatták tovább, mivel a kezdetekben, ez a hegy nyújtott lakhelyet az itt élő emberek számára, akinek nem jutott normális lakható barlang az vájt magának egyet. Jelenleg 3 hajdani barlanglakás előtt laknak idősebb hajléktalanok. A felmérésük folyamatban van.

3.1. Pogány Koppány-barlanglak: Megközelítése: A Rác-fürdő felett, az M7-es felé menő út mellett a hegyoldalban, a lépcsők tövében található, egy erős vasráccsal van lezárva. Az üreget a nagy táró felől is meg lehet közelíteni, ahol egy vasajtóval, csavarosan van lezárva. Az üreg hossza: 90,33 m, magassága: 6,66 m, horizontális kiterjedése: 50 m. Az üreg felmérésében a Pizolit barlangkutató SE segített, Szabó Zoltán vezetésével. Genetikailag mesterséges, de egy vízszintes vetőszik a víz munkájáról árulkodik, és mivel ez a Rác forráscsoport fölött található így szóba jöhet a felső inaktív forrásbarlang lehetősége, amit az idők során így kitérítettak emberi erővel. Az üreg további érdekessége, hogy a legvégén egy természetes felharapódzás található. Az üreget hajléktalanok lakták és ugyan mindkét bejáratát lezárták, szemét és lakófelszerelés maradt ott. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

3.2. Bőd-Beszter-barlanglak: Megközelítése: Az Erzsébet-híddal szembeni vízesés mellett balra, a közút szintjénél. Jelenleg kertészeti raktár, ide nem tudunk bejutni, csak fotózni. A fotó kb. 6 méter egyenes járatot mutat. Genetikailag ez az üreg mesterséges mivel a szál dolomit kőzetben nincs nyoma a bejárat szakasz természetes jeleknek. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó.*

3.3. Ibolya-Virág-barlanglak: Megközelítése: az Erzsébet-hídfelől a Szabadság-híd felé haladva a Rudas-fürdő háta mögött nyíló Pávakert azon oldali bemeneti ajtajától a kerítés harmadik oszlopával szemben, a sziklafal tövében található. A boltíves barlangszáj be van falazva, de a tetején van egy kis lyuk, azon belesve a fenti rész nem barlang méretű. Lentre nem látni, de nagyon gyanús, hisz miért falazták volna be? A bejárat szelvény méretei: magassága: 2 méter, szélessége: 0,8 méter.

3.4. Petőfi Sándor-barlanglak: Megközelítése: az Erzsébet-híd felől, a Szabadság-híd felé haladva, a Pávakert azon oldali bemeneti ajtajától a kerítés negyedik-ötödik oszlopával szemben, a sziklafal tövében található a messziről is jól látható bejárat. A bejáratot ajtóval, kőfal építménnyel lezárták, az eredeti barlang bejárat szelvényétől egy kicsit beljebb. A helyiséget az FKF Rt. ebédlőnek használja. A bejárat méretei magassága: kb.: 4 méter, szélessége: 1,2 méter. A belső méretek hossza: 6 méter, szélessége: 4 méter, magassága: kb.: 5 méter. Befoglaló kőzet: dolomit. Vázlatosan felmérte: Kardos Boglárka, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó 1 térképvázlat.*

3.5. Hétvezér-barlanglak: Megközelítése: az Erzsébet-híd felől a Szabadság-híd felé haladva, a Pávakert azon oldali bemeneti ajtajától a kerítés tizennegyedik oszlopával szemben, a sziklafal tövében található monumentális kőfalazat körvonala árulkodnak az eredeti bejárat méreteiről, falazott ajtóval látták el. 1912-ben már beszámoltak a korabeli irodalom, fotó melléklettel. A nagytermébe érkezik a Hétvezér-zsomboly. Elgondolkodtató volt, hogy egy ekkora létesítményt vájt volna ki az emberi kéz? A választ benn a táróban a Kessler Hubert-forrásbarlangnál kaptuk meg, ahol a tárot egy kb. egy méter vastag hasadék

keresztelte, amely a főtébe az oldalfalba és a talapzatba is behatolt. Az oldalfal hasadékát hőkameráztuk, amely hőmérséklet különbséget mutatott a hasadék belsejében, a szélén állati eledel maradványokat találtunk. Ez a tény azt jelentette, hogy kapcsolatban van a hasadék a felszínnel, azaz egy barlang indikáció, ilyen lehetett a Hétvezérnél is, ami mentén alakították ki azt a nagy termet a kürtővel együtt. A bejárat méretei magasság kb.: 8 méter, szélessége: 6 méter. A belső méretek átlagban, hossza: 20 méter, szélessége: 10 méter, magassága: kb.:3,5 méter. Befoglaló kőzet: dolomit. Vázlatosan felmérte: Kardos Annamária, Kardos Boglárka, Kardos László, Széles László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, 1 térképvázlat.*

3.6. Arany János-barlanglak: Megközelítése: a Hétvezér-barlanglak után következik, tovább haladva a Pávakert sétányán, a Szabadság-híd felé. A bejáratát egy kis, két betonlábú, beton tetejű előtető védi, amit hajléktalanok laknak. A helyiséget az FKF Rt. raktárnak használja. A bejárat méretei magassága kb.: 1,5 méter, szélessége: 5 méter. A belső méretek átlagban, hossza: kb. 20 méter, szélessége: 1,5 méter, magassága: kb.:1,8 méter. Befoglaló kőzet: feltehetően lepelbreccsa. Vázlatosan felmérte: Kardos Boglárka, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 térképvázlat.*

3.7. József Attila-barlanglak: Megközelítése: az Arany János-barlanglak után következik, tovább haladva a Pávakert sétányán, a Szabadság-híd felé. A helyiséget az FKF Rt. raktárnak használja. A bejárat méretei magasság: kb.: 1,5 méter, szélessége: 6 méter. A belső méretek átlagban, hossza: kb. 23 méter, szélessége: 1,8 méter, magassága: kb.:1,8 méter. A járat végénél három felé ágazik a járat, és felette egy kb. 3,5 méter magas kupolás terem található, aminek a tetejéből egy szellőző cső van kivezetve a felszínre. Befoglaló kőzet: feltehetően lepelbreccsa. Vázlatosan felmérte: Kardos Boglárka, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 térképvázlat.*

3.8. Barlangkutató-barlanglak: Megközelítése: A hegygel szemben állva, a két Pávakert között, a sima sziklafalban húzódó bemélyedés elé építettek egy kerítést és egy építményt a barlanglakás elé. A helyiséget az FKF Rt. irodának használja, amelyben még WC is van. Az építményen belül jól tanulmányozható a barlanglakás eredeti formája, sajnos és nem a természetes eredetisége, hiába régen itt mindent kitágítottak. A bejárat méretei magassága kb.: 1,8 méter, szélessége: 3 méter. A belső méretek átlagban, hossza: kb. 18 méter, szélessége: 1,8 méter, magassága: kb.:1,8 méter. A járat elején egy 3x3-as társalgó van kialakítva. Befoglaló kőzet: feltehetően lepelbreccsa. Vázlatosan felmérte: Kardos Boglárka, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, térképvázlat.*

3.9. Hegymászó-barlanglak: Megközelítése: A hegygel szemben állva, a baloldali Pávakertben, a bejáratától kb. 15 méterre. A bejáratát egy kis, két betonlábú, beton tetejű előtető védi, amit hajléktalanok laknak. A helyiséget az FKF Rt. sziklavizsgálói raktárnak használják. A bejárat méretei magassága kb.: 2 méter, szélessége: 5 méter. A belső méretek átlagban hossza: kb. 9 méter, szélessége: 4 méter, magassága: kb.:1,8 méter. Befoglaló kőzet: feltehetően lepelbreccsa. Vázlatosan felmérte: Kardos Boglárka, Kardos László. Kapcsolódó dokumentumok: *1 fotó, térképvázlat.*

3.10. Aragonit-barlang: Megközelítése: A Szent Gellért térről közvetlen a Sziklatemplom alatt, egy boltíves befalazott ajtó. Ezen létesítmény már nem a hajdani barlanglakásokhoz tartozik, mivel 1965 körül létesítették, azzal a céllal, hogy a Sziklatemplom alatt talált Aragonit-barlangot a felszínről is meg tudják közelíteni. Bőséges szakirodalommal, pontos felmérésekkel rendelkezik.

4. Felszín alatti, mesterséges üregrendszerekből megközelíthető barlangok

Ezen barlangok kutatását nem tudtuk folytatni az elhúzódó kutatási engedélyeztetési eljárás miatt, a 2004 jelentésünkben beszámoltunk az addigi kutatási eredményekről, amit tovább szeretnénk folytatni.

- 4.1. Rudas Gyógyfürdő vízgyűjtő alagútból nyíló barlang
- 4.1.1. Gül Baba alsó forrásbarlang
- 4.2. A Gellért-hegyi nagy táróból nyíló barlangok
- 4.2.1. Mátyás-átmenő-forrásbarlang (Kis, vagy Mátyás-forrás)
- 4.2.2. Kessler Hubert forrás és hasadékbarlang
- 4.2.3. Aragonit-barlang
- 4.2.4. Kis barlangok

5. Hegylábi, természetes bejáráttal rendelkező forrásbarlangok

Ezen barlangok kutatását nem tudtuk folytatni az elhúzódó kutatási engedélyeztetési eljárás miatt, a 2004 jelentésünkben beszámoltunk az addigi kutatási eredményekről, amit tovább szeretnénk folytatni.

- 5.1. Rác Gyógyfürdő forrásoksoport
- 5.1.1. Nagy-forrásbarlang
- 5.1.2. Mátyás-átmenő-forrásbarlang
- 5.2. Rudas Gyógyfürdő forrásoksoport
- 5.2.1. Mátyás-forrásbarlang
- 5.2.2. Gül Baba-forrásbarlang
- 5.2.3. Török-forrásbarlang
- 5.3. Gellért Gyógyfürdő forrásoksoport

5.3.1. Sárosfürdő-forrásbarlang: A Gellért-hegy legalsóbb pontján található, a víz alatti barlangot 2001-ben fedeztük fel, amelyről az akkori jelentésünkben számoltunk be. Sajnos a kutatási engedélyünket nem hosszabbították meg. Érthetetlen számunkra, hogy a társalmunkat miért nem érdekli az, hogy azon térségben mekkora barlang van, ott a Metroépítkezéshez nagyon közel. Eddig ugyan problémát okozott a feltárása, mivel minden hazai bűvár megtorpant ott, akkor külföldi, elsősorban francia kutatókat szeretünk, volna be vonni feltárásba, akik tudomásunk szerint rendelkeztek vízáltal úszó, irányítható kamera rendszerrel. A kapcsolatot eddig nem találtuk meg, most azonban kiderült, hogy itthoni vízkutatóknak is van ilyen berendezés, most már csak a hatóság engedélye hiányzik, és akkor megtudhatjuk, hogy a Gellért-hegy, azaz a barlangos-hegy lábánál még milyen vízáltal barlang van.

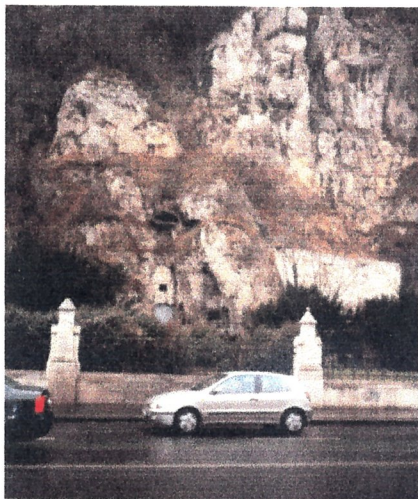

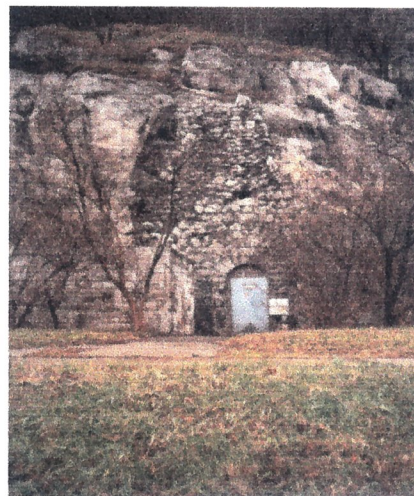
3.1. Pogány Koppány-barlanglak

3.2. Bőd-Beszter-barlanglak

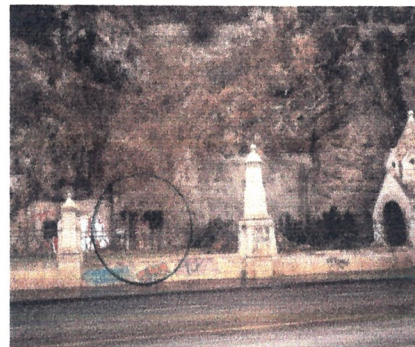
3.4. Petőfi Sándor-barlanglak

3.5. Hétvezér-barlanglak

3.8. Barlangkutató-barlanglak

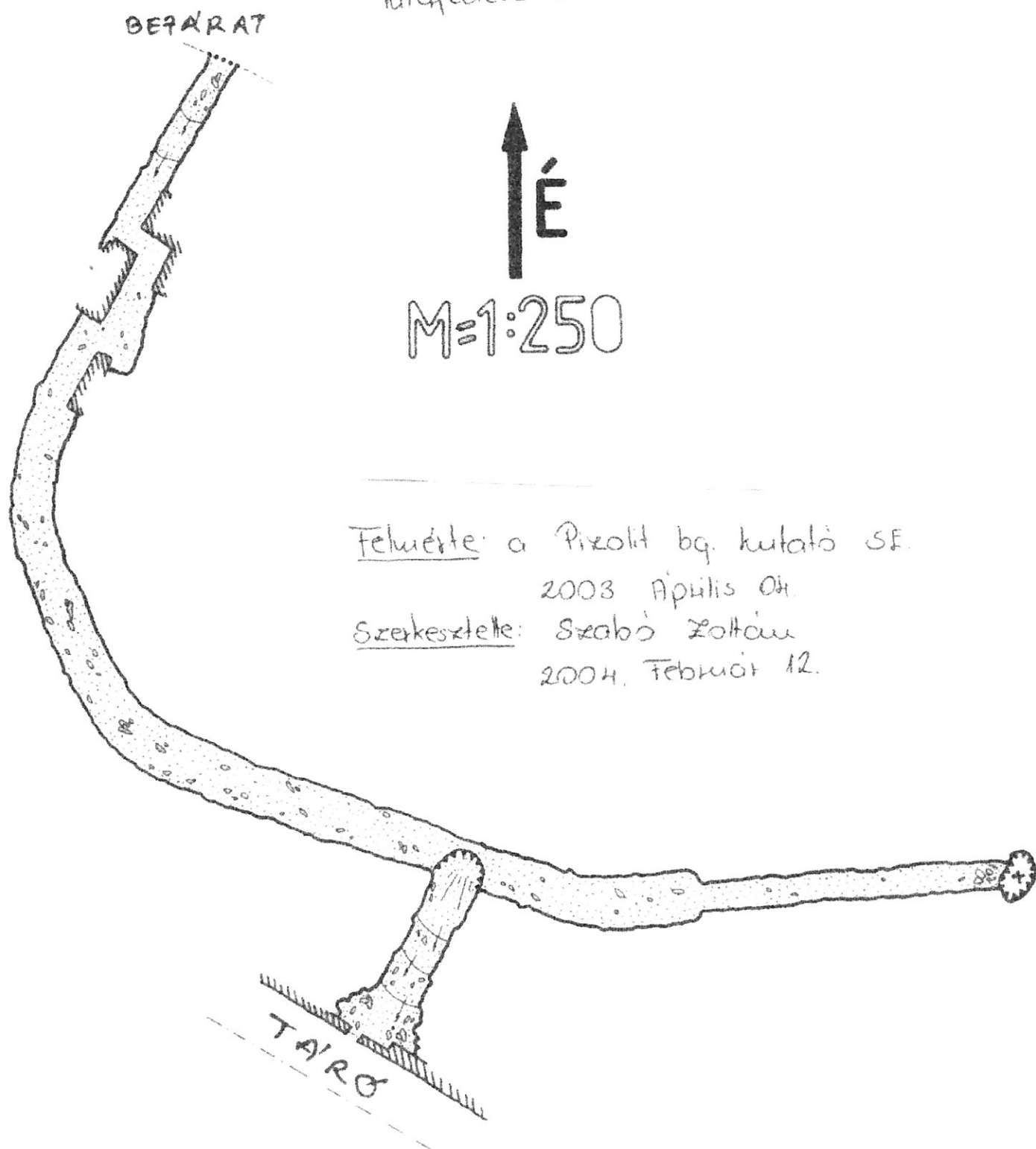

3.9. Hegymászó-barlanglak

3.1. Pogány Koppány-barlanglak

Adatok

hossza = 90,33 m.
magassága = 6,66 m. (0 - 2/1 pont)
horizontális
kiterjedése = 50 m.

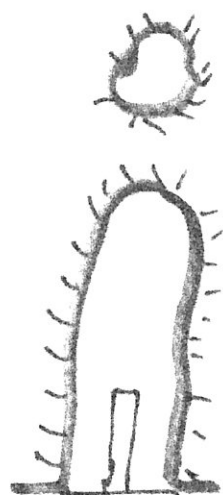
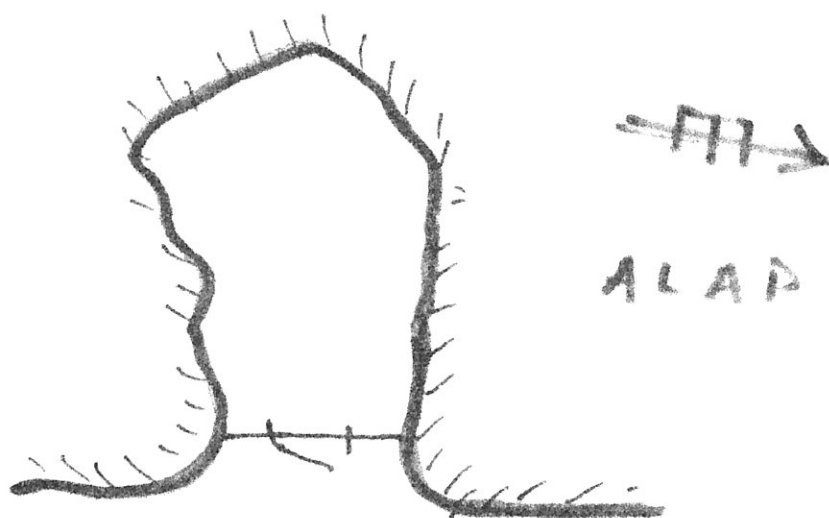
Felvérté: a Pizolit bg. kutató SF.

2003. Április 04.

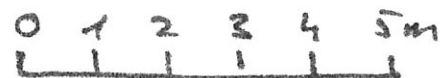
Szerkesztette: Szabó Zoltán

2004. Február 12.

3.4. Petőfi Sándor-barlanglak

ÉLŐLNÉNET

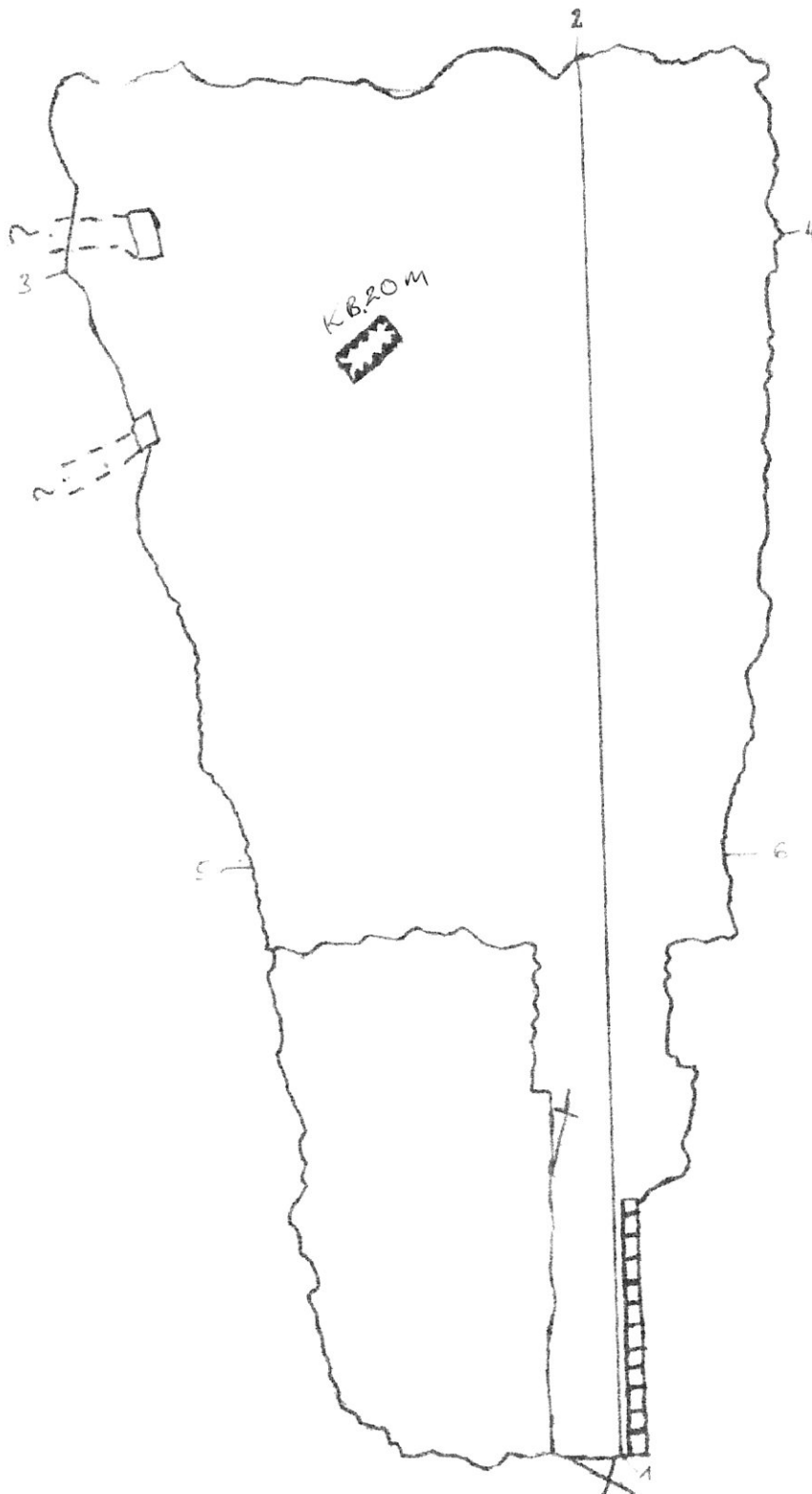
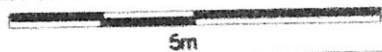
M = 1:100

2007.01.16-19.

Budapest
Gellért rakár
Készült: 2003.03.29.
Méretarány= 1:100

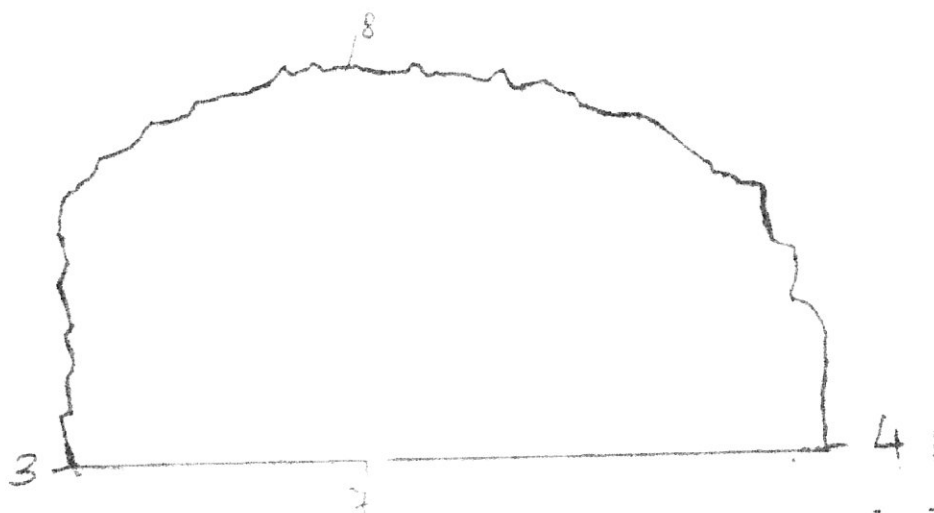
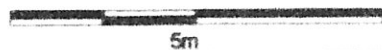

3.5. Hétvezér-barlanglak

Budapest
Gellért raktár
Készült: 2003.03.29.
Méretarány= 1:100

Felmérési jegyzőkönyv

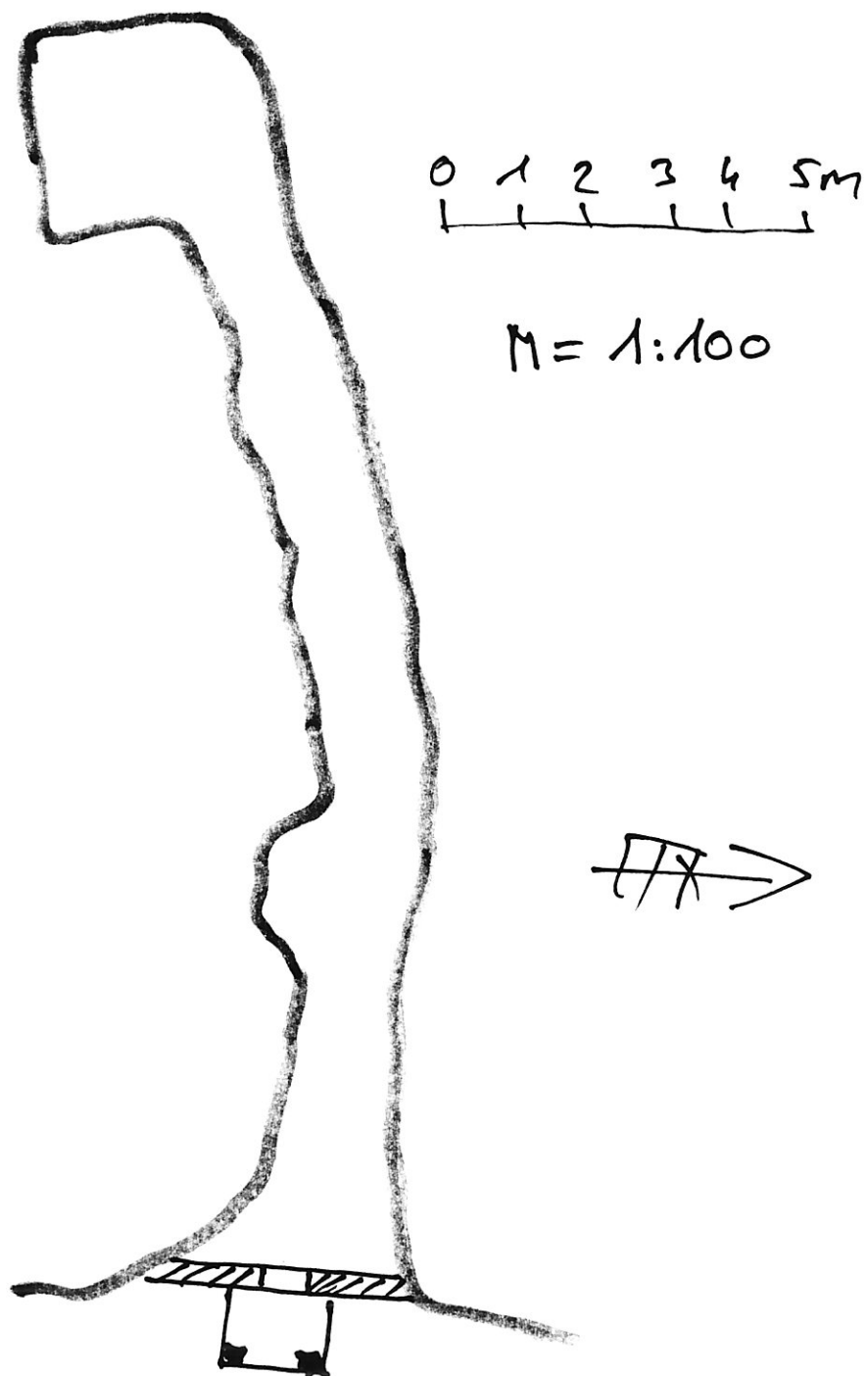
Budapest
Gellért-hegy
Raktár

Felmérők : Széles László , Kardos László , Kardos Boglárka

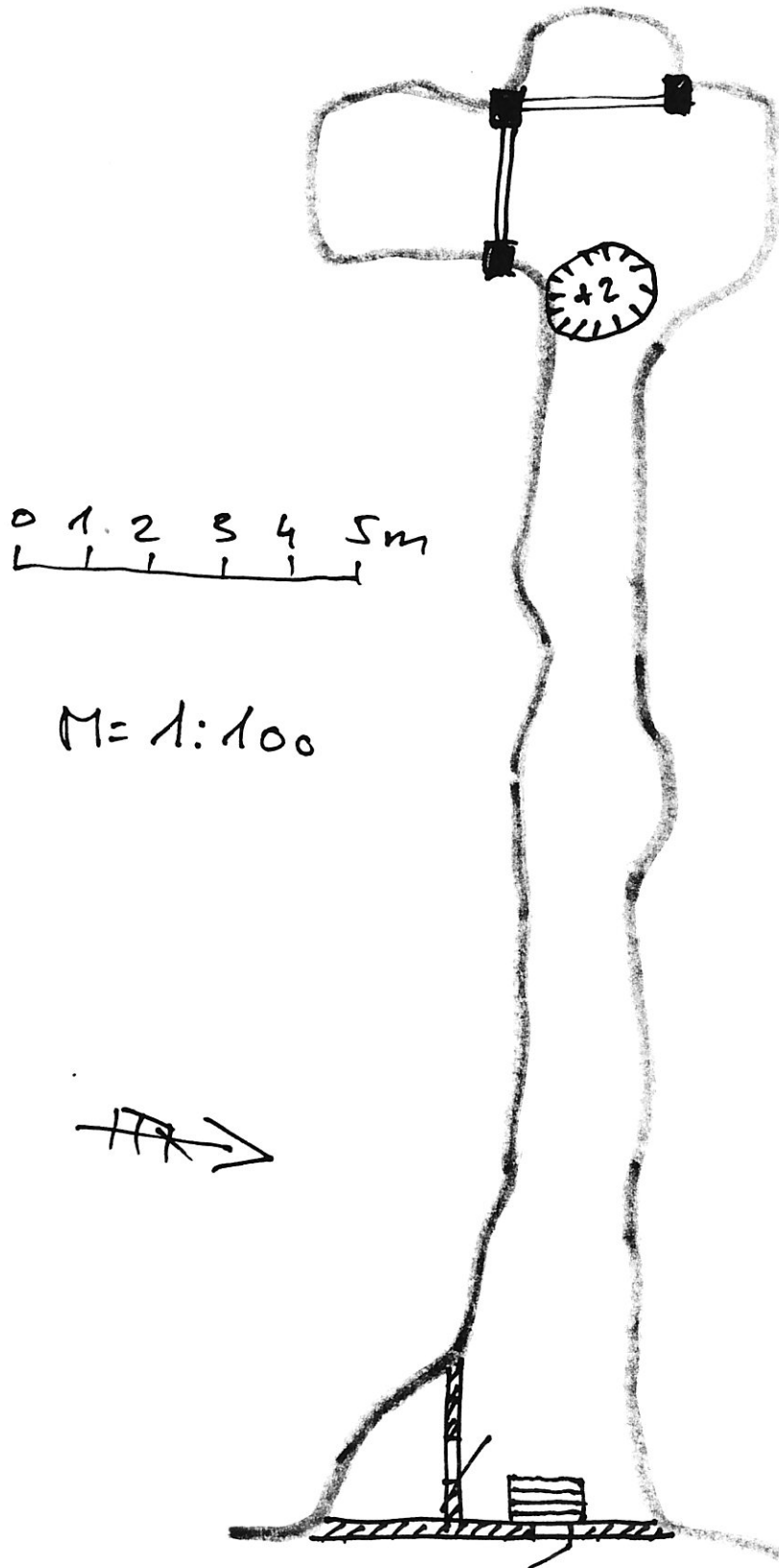
Ponttól	Pontig	Hossza m	Írányszög ,fok	Lejtésszög
1	2	19	116	0
3	4	10		0
5	6	6,45		0
7	8	3,8	0	+90

Budapest , 2003.03.29.

3.6. Arany János-barlanglak

3.7. József Attila-barlanglak

2007.01.16-19.

3.8. Barlangkutató-barlanglak

0 1 2 3 4 5m

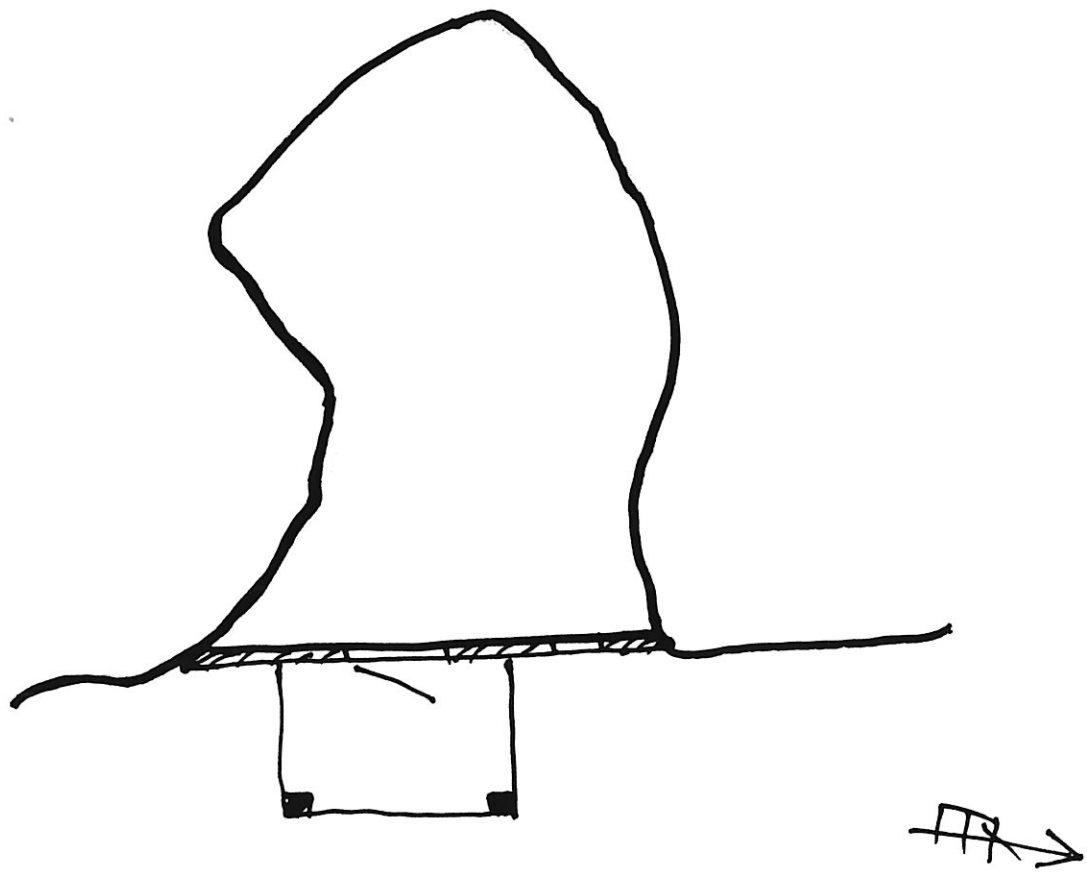

M = 1:100

2007.01.16-17

3.9. Hegymászó-barlanglak

0 1 2 3 4 5m
| | | | |

M = 1:100

2007.01.16-19.